

การศึกษาความเคลื่อนไหวของกลุ่มขบวนการมุสลิมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นมีความน่าสนใจ โดยเฉพาะในอินโดนีเซียซึ่งถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีคนมุสลิมมากที่สุดในโลก และเป็นประเทศที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการมุสลิมที่สำคัญและมีความหลากหลาย แม้ว่ามุสลิมจะเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ แต่กลุ่มมุสลิมมิได้มีความเป็นเอกภาพ เนื่องจากวิถีปฏิบัติอันแตกต่างกันและมีมุมมองที่ขัดแย้งกันเองเกี่ยวกับแนวคำสอนทางศาสนาอิสลาม การเคลื่อนไหวของกลุ่มหรือขบวนการมุสลิมจึงเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อนประปรายมากต่ออินโดนีเซีย

ระบอบอาณานิคมเป็นปัจจัยผลักดันสำคัญประการหนึ่งที่น่ามาสู่การก่อตัวของขบวนการมุสลิมที่ต่อต้านรัฐในอินโดนีเซีย ซึ่งพอจะแยกเป็นสาเหตุอันเป็นผลกระทบมาจากระบอบอาณานิคมได้ 2 ประการหลักได้แก่ 1) ความคิดอิสลามนิยม และ 2) สำนักในการปกครองตนเอง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาความเป็นมาและบทบาทขบวนการต่อต้านรัฐของมุสลิมในอินโดนีเซีย และเพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงการจัดการของรัฐบาลอินโดนีเซียต่อขบวนการต่อต้านรัฐเหล่านั้น โดยแบ่งเป็น 5 บท ดังนี้ บทที่ 1 ความเป็นมาของขบวนการต่อต้านรัฐของมุสลิมในอินโดนีเซีย บทที่ 2 การต่อต้านรัฐจากกลุ่มมุสลิมที่ต้องการสร้างรัฐอิสลามบริสุทธิ์ : ขบวนการนะห์ดาตุล อุลามะ (Nahdlatul Ulama – NU)

บทที่ 3 เป็นการศึกษาการต่อต้านรัฐจากกลุ่มมุสลิมที่ต้องการสร้างรัฐอิสลามบริสุทธิ์อีกกลุ่มหนึ่งคือขบวนการญามาอะห์ อิสลามียะห์หรือเจไอ (Jamaah Islamiyah – JI) ส่วนบทที่ 4 เป็นเรื่องของการต่อต้านรัฐจากกลุ่มมุสลิมที่ต้องการแบ่งแยกดินแดนเป็นรัฐอิสระ : ขบวนการอาจะห์เสรี (Gerakan Aceh Merdeka : GAM) ในจังหวัดอาจะห์ และบทสุดท้ายเป็นบทสรุปและวิเคราะห์

Since the unraveling from the region of Western colonialism in the mid – twentieth century, Muslim countries in Southeast Asia have experienced difficulties in attempting to make a unitary nation state such as Indonesia. Indonesia, being the largest Muslim country in the world and consisting of numbers of ethnic minorities in the country, it is seriously facing many Islamic political movements. This phenomenon has drawn attention to explore its causes and how the state responds the problems.

The study aims to gain a historical background and the role of these three counter–state movements. It also focus on the response of the Indonesian government which generally has varied with the intensity of her concerns about the threat to government stability, politics, economy, and international relations.

The paper is divided into 5 chapters. Following the introductory overview in chapter 1, the chapter 2 studies on Nahdatul Ulama Movement and its influence on government and society, aiming at the better understanding of factors behind the rise and development of Islamic movement. Chapter 3 outlines the historical background, ideological development of Jamaah Islamiyah (JI) from its origins in the Indonesia – based ‘Darul Islam’ movement to its transition as international terrorist group in Southeast Asia. Chapter 4 covers story of an Islamic secessionist movement in the province of Aceh – Gerakan Aceh Merdeka (GAM). This chapter surveys the root cause of the movement, the gradual increase in the intensity of the movement, including the government response. The last chapter gives the conclusion and analysis of the responses of the state towards those 3 Islamic political movements.